

A biographical study on Muslim Nesan newspaper

S.N.M. Sakeef

Department of Mass Communication, University of Kelaniya

snmsakeef@gmail.com

ABSTRACT

As a result of various attempts tried by humans to communicate throughout history, several methods of communication emerged in different eras. Among them, the newspaper was the first communication medium that began as a mass media in the Middle Ages that could communicate to many people at the same time. The British introduced the newspaper to Sri Lanka in the 19th century. Although the first print medium started in English, from 1840 onwards newspapers began to be published in local languages, and by 1860s several local Buddhist and Hindu printed publications had started. The Muslims, who were the third major indigenous community in the country, published two publications in the years 1869 and 1873, but they disappeared within a short time. The first successful newspaper started by the Muslim community is the Muslim Nesan newspaper, which started in 1882 and continued till 1944. And it was published under different editors from time to time until 1944. It is the earliest pioneer newspaper that started from the Muslim community in this country and was published for a longer time. Siddi Lebbe, a national hero, was the founding editor of the Muslim Nesan newspaper. This research aims to identify the nature of the Muslim Nesan newspaper, the objectives of publishing the newspaper, and the characteristics of its contents during the period of Siddi Lebbe's editorship. Data was collected under the method of literature review and content analysis. The self-analysis method was employed to analyze the data. Accordingly, the Muslim Nesan newspaper has been identified as a newspaper that fulfills the basic features of a modern successful newspaper, and its contents of it were targeting reforming the Muslim community as other communities did at the time.

Keywords: News Paper, Muslim Nesan, Features, Content

ඉතිහාසය පුරා මානවයා සන්නිවේදන කිරීමට ගත් විවිධ උත්සහයන්ගේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් සන්නිවේදන ආධාරක මාධ්‍යයන් ගණනාවක් විවිධ යුගවල බිහි විය. එසේ බිහි වූ සන්නිවේදන ආධාරක අතර එකවර විශාල පිරිසක් වෙත සන්නිවේදනය කළ හැකි ජනමාධ්‍යයක් වශයෙන් පළමුව ආරම්භ වූයේ පුවත්පත ය. ඒ මධ්‍යයතන යුගයේ දී ය. යුරෝපයේ ආරම්භ වූ පුවත්පත 19 වන සියවසයේ ඉංග්‍රීසිහු ලංකාවට හඳුන්වා දුන්හ. ප්‍රථමයෙන් ඉංග්‍රීසියෙන් ආරම්භ වූව ද 1840න් පසු ස්වදේශීය භාෂාවන්ගෙන් පුවත්පත් ප්‍රකාශන ඇරඹී අතර 1860 වන විට ස්වදේශීය බෞද්ධ හා හින්දු ප්‍රජා මුද්‍රිත ප්‍රකාශන කිහිපයක් ම ආරම්භ කර තිබුණි. මෙරට තෙවන ප්‍රධාන ස්වදේශික ප්‍රජාව වූ මුස්ලිම්වරුන් 1869 සහ 1873 වෂර්වල ප්‍රකාශන දෙකක් පළ කළ ද ඒවා කෙටි කලක් තුළ අභාවයට ගියේ ය. මුස්ලිම් ප්‍රජාව ආරම්භ කළ පළමු සාපර්ක පුවත්පත වශයෙන් 1882 වෂර්ගේ ඇරඹී මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත හඳුනාගනු ලබන අතර එය 1944 වෂර්ග දක්වා වරින් වර විවිධ කතුවරු යටතේ පළ විය. එය මෙරට මුස්ලිම් ප්‍රජාව තුළින් ආරම්භ වී වැඩි ම කලක් පළ වූ මුල්කාලීන පුරෝගාමී පුවත්පත වේ. ජාතික චිරයෙකු වන සිද්දී ලෙබ්බේ විසින් ආරම්භ කළ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ආරම්භ කතුවරයා වූයේ ද සිද්දී ලෙබ්බේ ය. මෙම පයෙර්ෂණය තුළින්

අධ්‍යයනය කරනු ලබන්නේ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ස්වභාවය, පුවත්පත පළ කිරීමේ අරමුණ, සිද්දි ලෙබ්බේ එහි කතෘත්වය දැරූ කාලය තුළ එහි අන්තගර්භයන්හි ලක්ෂණ කවරේ ද යන්න ය. සාහිත්‍ය විමර්ශන සහ අන්තගර්භ විශ්ලේෂණ ක්‍රමය යටතේ දත්ත රැස්කළ අතර ස්වයං විශ්ලේෂණ ක්‍රමයෙන් දත්ත විශ්ලේෂණය කරනු ලැබී ය. ඒ අනුව මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත මුද්‍රිත ප්‍රකාශනයක් වශයෙන් සාපර්ක පුවත්පතක තිබිය යුතු මූලික අංග ලක්ෂණ සපිරූ පුවත්පතක් වශයෙන් ද එහි ස්වභාවය සහ ලක්ෂණ අතින් මුස්ලිම් පුනර්ජීවනය පෙරදැරිකරගත් ලක්ෂණවලින් හා අන්තගර්භයන් සහිත පුවත්පතක් වශයෙන් ද හඳුනාගනු ලැබී ය.

මූලාසනය: පුවත්පත, මුස්ලිම් නේසන්, ස්වභාවය, අන්තගර්භය

1. හැඳින්වීම

පුවත්පතක් යනු ‘මහජනතාව උනන්දුවක් දක්වන ප්‍රවෘත්ති, වෙළඳ දැන්වීම්, සාහිත්‍ය සම්බන්ධ කරුණු හා අනෙකුත් අංග ඇතුළත්ව දිනපතා හෝ සතිපතා පළ කරන මුද්‍රිත ස්වරූපයයි’. (Oxford University Press, n.d.) ‘එදිනෙදා ජීවිතයට අවශ්‍ය තොරතුරු සහිත යම් නිශ්චිත කාලවකවානුවක අඛණ්ඩව ප්‍රකාශයට පත්කරන එකට නොබඳින ලද ප්‍රකාශනයක්’ ලෙස ද හැඳින්විය හැකිය. (Unesco Institute for Statistics, n.d.) ‘ඔටෝ ග්‍රෝන්’ට පුවත්පතක තිබිය යුතු අංග ලක්ෂණ මේවා යැයි පතිරණගේ (2019) මෙසේ සඳහන් කරයි. අවම වශයෙන් සතියකට වරක් පළ වන, යන්ත්‍ර සූත්‍රවල උපකාරයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වන, මුදල් ගෙවන ඕනෑම කෙනෙකුට මිල දී ගත හැකි, පොදු ජනතාවට වැදගත් වන තොරතුරු සම්පාදනය කෙරෙන, සාමාන්‍ය සාහිත්‍ය දක්ෂතාවක් ඇති පොදු ජනයාගේ උනන්දුව ඇති කළ යුතු, කාලීන හා ස්ථාවර එකක් විය යුතු ය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත් ශ්‍රී ලංකා මුස්ලිම් පුවත්පත් කලාවේ අද්විතීය ස්ථානයක් හිමි කරගත් පුරෝගාමී පුවත්පතකි. එහෙත් එම පුවත්පත පිළිබඳව සන්නිවේදනාත්මක දෘෂ්ඨියෙන් සහ පුවත්පත කලාවේදී දෘෂ්ඨියෙන් ප්‍රමාණවත් ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයන් සිදු කර නැත. එබැවින් මෙම ප්‍රයෝජනයෙන් තුළින් මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත් ප්‍රකාශනය පිළිබඳ විස්තර, පුවත්පතේ නම, ලාභනය, සහ තේමාව මෙන් ම පුවත්පතේ අන්තගර්භය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක යෙදෙයි.

2. සාහිත්‍යය විමර්ශනය

සන්නිවේදනයේ ආරම්භය මිනිසාගේ උපතත් සමඟ සිදු වූවකි. අදහස්, හැඟීම්, සිතූම් පැතුම් ප්‍රකාශ කිරීමට සරලව ආරම්භ වූ සන්නිවේදන ක්‍රම විවිධ මානව අවශ්‍යතා අනුව අවධීන් රැසක් පසුකරමින් සංකීර්ණත්වයට පත් වී ඇත. ප්‍රථමයෙන් විවිධ ශබ්ද අනුකරණය කළ මානවයා අනතුරුව කථන භාෂාවක් ගොඩනගා ගත්පසු විවිධ රටා, රේඛා, චිත්‍ර, සංකේත මඟින් හඬ නිරූපණය කිරීමට හෝ සටහන් කර ගැනීමට ගත් උත්සාහයේ අග්‍රඵලය ලෙස ලේඛනය බිහිවිය (රාජපක්ෂ, 1993). 505 දී චීන ජාතික සාහිත්‍ය ලාංකික කවියා ගැනීමත් ක්‍රි.ව. 1440 වෂර්ගේ ජමර්න් ජාතික “ජොහැන්නස් ගුටනර්බර්ග්” විසින් මුද්‍රණ යන්ත්‍රය නිපදවීමත් ජන සන්නිවේදන මාධ්‍ය බිහිවීමේ පසුබිම සකස් කළේ ය (පියදාස, 2008). ඒ අනුව පුවත් සන්නිවේදනය කිරීමට යුරෝපා රටවල් තුළ පුවත්පත් බිහි විය. ඔක්ස්ෆෝඩ්

ගැසට් (Oxford Gazette), ලන්ඩන් ගැසට් (London Gazette), දේලි කොරන්ට් (Daily Courant) එලෙස යුරෝපයේ ආරම්භ වූ ප්‍රමුඛ පුවත්පත් ය (J Wilson & S Wilson, 1998).

ලංකාවට මුද්‍රණ යන්ත්‍රය ප්‍රථමයෙන් හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ ලන්දේසීන් විසින් වුවත් මෙරටට ප්‍රථම වාරික ප්‍රකාශය පළ කළේ ඉංග්‍රීසීන් විසිනි. ඒ 1802 දී ආරම්භ කළ “ලංකාණ්ඩු ගැසට් පත්‍රය” (Ceylon Government Gazette) කිරීමෙනි. එය පුවත්පතක මූලික ලක්ෂණවලින් සමන්විත වුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පළ වූ ප්‍රථම පුවත්පත ලෙස සලකනු ලබන්නේ “ද කලම්බු ජනර්ල්” (The Colombo Journal) නමින් ඉංග්‍රීසි බසින් පළ වූ පුවත්පතයි (රාජපක්ෂ, 1993). මෙරට ස්වදේශීය භාෂාවකින් පළ වූ පළමු පුවත්පත වන්නේ 1841 වර්ෂයේ දමිළ භාෂාවෙන් පළ වූ “උදය තාරගයි” (පහන් තරුව) පුවත්පත ය (මුතුලිත්ගම, 1993). මුල්කාලීන සිංහල සඟරා වන “ලංකා නිධානය”, “මාසික තැග්ග” ආදිය 1840 දශකයේ මිෂනාරි සමාගම් විසින් ආගමි ප්‍රචාරණයේ අරමුණු ඇතිව පළ කරනු ලැබුණි.

පළමු සිංහල පුවත්පත වශයෙන් 1860 දී “ලංකා ලෝකය” නමින් ජාතික ආගමික මුහුණුවර ගත් පුවත්පත ගාලු ප්‍රදේශයෙන් ආරම්භ විය (රාජපක්ෂ, 1993). එනමුදු පළමු ලියාපදිංචි සිංහල පුවත්පත ලෙස සැලකෙන්නේ 1862 පළ වූ “ලක්මිණි පහන” පුවත්පත ය. 1860 දශකයෙන් පසු මෙරට වධර්නය වෙමින් තිබූ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයත් සමඟ සිංහල හා දමිළ භාෂා පුවත්පත් ගණනාවක් බිහි විය. ඉලංගෙයි නේසන්, සෛව උදයභානු, සෛව සම්පෝදිනි, විඥාන වධරීනි, සෛව අභිමානි, හින්දු සාසසනම් ආදිය හින්දුන් විසින් ආරම්භ කළ දමිළ පුවත්පත් ය (ඥානරත්න, 2021). ඒ අතර පරම විඥානාථර් සමාගමේ බෞද්ධ මුද්‍රණාලය පළ කළ සරසවි සදරස පුවත්පත බෞද්ධ පුනර්ජීවනයට මග පෑදූ පුවත්පත බවට පත් විය. ‘ලංකෝපකාර’ මුද්‍රණාලය යටතේ ආරම්භ වූ ‘රිවිඳස’ පුවත්පත ද බෞද්ධ පුනර්ජීවන මතවාද වෙනුවෙන් පෙනී සිටි තවත් පුවත්පතකි.

මුස්ලිම් ප්‍රජාව අතුරින් පළමු පුවත්පත වශයෙන් 1869 වර්ෂයේ වෘත්තීයයෙන් ගණකාධිකාරියෙකු වූ “බාබා ඔනුස් සල්ඩීන්” නැමැත්තෙකු විසින් “අලාමත් ලංකාපුර” යනුවෙන් “මැලේ” සහ “අවරී” භාෂා පුවත්පත ආරම්භ කරනු ලැබී ය. නමුත් එම පුවත්පත වසරක කාලයක් තුළ නවතා දැමුණි. 1873 වර්ෂයේ ඉංග්‍රීසි සහ දමිළ යන ද්විභාෂා මාසික ප්‍රකාශනයක් ලෙස “වාජපු මරෙරක්කාර් නයිනා මරෙරක්කාර්” විසින් කොළඹ පරණ යෝනක විදියේ මුද්‍රණාලයකින් ප්‍රකාශයට පත් කළ “පුදිනාලංකාරී” නම් සඟරාව මුස්ලිම්වරු අතුරින් බිහි වූ දෙවන මුද්‍රිත ප්‍රකාශනය වුවත් එහි ආයු කාලය ද වසරකට වඩා අඩු විය (අමීර්, 1997).

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉස්ලාම් ආගමික පුනර්ජීවනයට දායක වූ “මුස්ලිම් නේසන්” පුවත්පත ආරම්භ වූයේ 1882 වර්ෂයේ ය. වෘත්තීයයෙන් නීතිඥයෙකු වූ සිද්දි ලෙබ්බේ විසින් ප්‍රකාශයට පත් කළ මුස්ලිම් නේසන් දමිළ භාෂා පුවත්පතක් විය. එය ලංකා මුස්ලිම් සමාජය තුළ තහවුරු වූ පළමු ජන මාධ්‍ය බවට පත්විය. එය මෙරට මුස්ලිම් පුවත්පත් කලාවේ පුරෝගාමී පුවත්පත වශයෙන් ද සලකනු ලැබේ. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත් ආරම්භයේ සිට 1889 තෙක් එහි කතුවරයා වූයේ ද සිද්දි ලෙබ්බේ ය. වසර 50කට ආසන්න

කාලයක් මුස්ලිම් නේසන් විවිධ කතුවරු යටතේ පළ වීම නිසා මෙරට මුස්ලිම්වරු අතුරින් එදා මෙදා තුරු වැඩි ම කාලයක් පළ වූ පුවත්පත බවට ද මෙම පුවත්පත පත්ව තිබේ (අෆ්ෆ්, 1997).

3. පයෙර්ෂණ ක්‍රමවේදය

ගුණාත්මක පයෙර්ෂණයක් වන මෙම අධ්‍යයනයට අන්තගර්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රමය සහ සාහිත්‍ය විමර්ශනය තුළින් දත්ත රැස්කරනු ලැබී ය. එහි දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීක මූලාශ්‍ර භාවිත විය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ සිද්දි ලෙබ්බේ කතෘත්වය දැරූ 1882 - 1889 දක්වා කාලයට පමණක් දත්ත රැස්කිරීම සීමා කරනු ලැබී ය. එම කාලය තුළ පළ වූ කලාප එකතුවක් ජාතික ලේඛණාරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පාඨක පරිශීලනය සඳහා සංරක්ෂණය කර තිබෙන අතර එම කලාප සියල්ල අධ්‍යයනය සඳහා භාවිත කරනු ලැබී ය. මීට අමතරව මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත පිළිබඳව ලියවුණු පොත්, පයෙර්ෂණ, ශාස්ත්‍රීය ලිපි ද්විතීක මූලාශ්‍ර වශයෙන් භාවිත කරන ලදී. මෙලෙස රැස්කරගනු ලැබූ දත්ත අරමුණුගත ස්වයං විශ්ලේෂණ ක්‍රමය ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

4. සාකච්ඡාව.

4.1 මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත් ප්‍රකාශන පිළිබඳ තොරතුරු

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ පළමු කලාපය නිකුත් වූයේ 1882 වසරේ දෙසැම්බර් මස 21 වන දින ය. එය සඳුදා දිනවල වෙළඳපලට නිකුත් වන සතිපතා පුවත්පතක් වශයෙන් ආරම්භ විය. එක් පිටපතක මිල සහ 16ක් විය. පිටු අටකින් යුතු එය ඇතැම් සතිවල පිටු 06කින් හෝ 04කින් ද සමන්විත විය. ආරම්භක කාලයේ මෙම පුවත්පත මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කළේ මහනුවර ‘මුස්ලිම් ෆ්‍රන්ඩ්ස්’ කායරාලය සිට ය. එමෙන් ම එය වසර 03 කාලයක් කොළඹ සිට ද තවත් කෙටි කාලයක් පේරාදෙණිය පි. රායප්පන් නම් අයෙකු යටතේ ද ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇත.

මෙම පුවත්පත ආරම්භ කරනු ලැබුවේ වෘත්තීයයෙන් නීතිඥයෙකු සහ මහනුවර මහනගර සභාවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් වසර 08ක කාලයක් කටයුතු කළ සිද්දි ලෙබ්බේගේ විසිනි. පුවත්පත ආරම්භ කිරීමට පෙර නගර සභාවෙන් ඉවත් වූ සිද්දි ලෙබ්බේ 1882-1889 දක්වා කාලය තුළ පූර්ණ කාලීනව පුවත්පත පළ කිරීමේ කායර්යයේ නියැලී සිටියේ ය. පුද්ගලික ධන ආයෝජනයෙන් ආරම්භ වූ කතෘ මූලික පුවත්පතක් වන මුස්ලිම් නේසන් වරින් වර මූල්‍යමය අඛණ්ඩයන්ට මුහුණ පෑ අතර ඒ සෑම අවස්ථාවක ම සිද්දි ලෙබ්බේ සිය පුද්ගලික මුදල් යොදා පුවත්පත පවත්වාගෙන ගියේ ය.

4.2 මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ නම සහ ලාභනය

පුවත්පතේ නම ‘මුස්ලිම් නේසන්’ (முஸ்லிம் நேசன்) යනුවෙන් දමිළ භාෂාවෙන් සහ The Muslim Friend යනුවෙන් ඉංග්‍රීසි බසින් පළමු පිටුවේ ඉහළ සඳහන් විය. එහි අදහස ‘මුස්ලිම් මිත්‍රයා’ යන්නයි. 1877 වසරේ ‘ඉලංගෙයි නේසන්’ (ලංකා මිත්‍රයා) යනුවෙන් හින්දු පුවත්පතක් ද යාපනයේ සිට ප්‍රකාශයට පත් විය. එම පුවත්පතේ සාපර්කත්වය සහ ජනප්‍රියත්වය සිද්දි ලෙබ්බේ විසින් ආරම්භ කළ පුවත්පතට, ‘මුස්ලිම් නේසන්’ යන නම තබන්නට හේතු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. මේ කාලය තුළ

මෙරට ආරම්භ වූ සිංහල පුවත්පත් කිහිපයක් ම ‘නේසන්’ යන අදහස සහිත ‘මිත්‍රයා’ යන නමින් පළ වී ඇත.

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ලාංඡනය වශයෙන් භාවිත වී තිබෙන්නේ අඩ සඳ සහ තරුවයි. අඩ සඳ සහ තරුව මුස්ලිම්වරුන්ගේ අන්‍යන්‍ය ලකුණ වශයෙන් භාවිත වීම ආරම්භ වී තිබෙන්නේ 19වන සියවස සිට ය. අඩ සඳ සහ තරු ලකුණ ක්‍රි.පූ. 300 දී පමණ බයිසන්තියානුවන් භාවිත කර ඇති අතර ක්‍රි.ව. 05වන සියවස වන විට සසානියන්වරුන්ගේ (පසරියාව) කාසිවල ද මෙම ලකුණ දක්නට ලැබී ඇත. ක්‍රි.ව. 07වන සියවසයේ මුස්ලිම්වරු පසරියාව ජයගත් පසුව ද අඩ සඳ සහ තරුව සහිත කාසි භාවිතයේ පැවත ඇත. නමුත් මධ්‍යකාලීන යුගයේ මෙම ලාංඡනය අභාවයට ගිය අතර මෙය නැවත ප්‍රචලිත වූයේ ඔටෝමෝන් අධිරාජ්‍ය ධජයේ අඩ සඳ සහ තරුව 18 වන සියවසයේ සිට භාවිතයට ගැනීමත් සමඟ ය. මේ කාලය තුළ යුරෝපා රාජ්‍යයන් කිසියම් ලාංඡනයක් සහිත ධජයක් භාවිත කිරීම දුටු ඔටෝමන්වරු අඩ සඳ සහ තරුව ලකුණ සහිත ධජය නිමර්ණය කිරීමට කටයුතු කර ඇත (Ridgeway, 1908).

1844න් පසු ඔටෝමෝන් තුකරී ධජය වශයෙන් රතු පැහැති පසුබිමක දැති පහක සුදු පැහැති තරුවක් භාවිත විය. එමෙන් ම අඩ සඳ සහ තරුව ඔටෝමෝන් අධිරාජ්‍යයේ ප්‍රාදේශීය පාලන කලාපවලට ද හඳුන්වා දෙනු ලැබී ය. මෙතෙක් අඩ සඳ තරුව මුස්ලිම්වරුන්ගේ සංකේතය බවට පත්වන්නේ එය කලිෆතයේ ලාංඡනය බවට පත් වූ බැවිනි (Kunnecke, 2016).

19 වන සියවස මුස්ලිම් ලෝකයේ ආරම්භ වූ ප්‍රධාන පුනර්චන ව්‍යාපාරය ද තුකරීය කේන්ද්‍ර කරමින් ආරම්භ විය. පුනර්චන ව්‍යාපාරයක් ලෙස ඉදිරියට පැමිණි මුස්ලිම් සාමූහික ව්‍යාපාරය (Pan Islamic Movement) කොළ පැහැති පසුබිමක තරුව සහ දැති දහයක් සහිත තරුව භාවිතයට ගත්තේ ය. යුරෝපා විරෝධී ව්‍යාපාරයක් ලෙස ඉදිරියට පැමිණි මෙම ව්‍යාපාරය යුරෝපා අධිරාජ්‍යයන්ට නතුව තිබූ මුස්ලිම් පාලන ප්‍රදේශ මුදවා ගැනීමට මුස්ලිම්වරු සංවිධානය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේ ය. කෙසේ නමුත් මෙම ව්‍යාපාරය අඩ සඳ සමඟ දැති දහයක් සහිත තරුව භාවිත කිරීමේ අරමුණ අපැහැදිලි ය.

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත භාවිතයට ගෙන තිබෙන්නේ මුස්ලිම් සාමූහික ව්‍යාපාරයේ එම ලාංඡනය වන අඩ සඳ සහ දැති 10ක් සහිත තරුව ය. එය ශ්‍රී ලංකාව තුළ මුස්ලිම් සාමූහික පුනර්චන ව්‍යාපාරයේ සංකේතවත් කළේ ය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත් ලාංඡනයේ මිලභ විශේෂත්වය වන්නේ අඩ සඳ තුළ පුවත්පතේ නම ‘අවරී’ (අරාබි අක්ෂරවලින් දමිළ භාෂාව ලිවීමේ මුස්ලිම්වරුන්ට ආවේණික භාෂා රීතිය) අක්ෂරවලින් ලියා තිබීමයි. ඒ අනුව මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ලාංඡනය තුළ ජාත්‍යන්තර මුස්ලිම් පුනර්චනය සංකේතවත් කරන අතර ම ලාංකේය මුස්ලිම් අන්‍යන්‍යතාව පෙන්නුම් කරමින් අවරී අක්ෂරය එහි යොදා තිබේ.

4.3 මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ තේමාව

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ තේමා පාඨය වශයෙන් *ஆரணத்தை தேர் பூரணத்தை பார்* යනුවෙන් මුල්පිටුවේ ලාංඡනය හා නමට පහළින් සඳහන් වේ. එම තේමාව මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ අරමුණ ද පැහැදිලිව නිරූපනය කරයි. ‘ආරනම්’ යනු ධමර්යයි. “ධමර්ය පිළිපදිනු පුණර්ත්වය ලභා කරගනු”

යන්න එම තේමාවේ අදහසයි. ‘ආරනම්’ යන දමිළ වදනට දැනුම යන තේරුමක් ද තිබේ. දැනුම යන තේරුම සහිතව ‘ආරනම්’ යන පාඨයට යොදා තිබුණේ නම් එහි අදහස ඉංග්‍රීසි බසින් Reading makes a complete man (කියවීම මිනිසා සම්පූර්ණ කරයි) යනුවෙන් ප්‍රචලිත කියමනට සමාන අදහසකි. ඒ අනුව මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත අධ්‍යාපනය සහ ධර්මයට ප්‍රමුඛ ස්ථානයක් දී ඇති බව පැහැදිලි ය.

4.4 මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත පළ කිරීමේ අරමුණු

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත ආරම්භ කිරීමේ සහ එය පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණු පිළිබඳ එම පුවත්පතේ අවස්ථා කිහිපයක විවිධ අයුරින් සඳහන් විය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ පළමු කතුවැකියේ ද ඉන්පසු පළ වූ තවත් කලාප කිහිපයක ද එහි අරමුණු කිහිපයක් පෙන්වා දී තිබුණි. එනම්,

- විදේශීය භාෂාවන්හි තිබෙන වැදගත් ප්‍රවෘත්ති සහ තොරතුරු පාඨකයින් වෙත ලබා දීම නොහොත් තොරතුරු සම්පාදන කායර්ය කිරීම.
- මුස්ලිම් ආගමික විද්වතුන් අතර සංවාදයක් ගොඩනැගීම සහ ශාස්ත්‍රීය කායර්යට ඔවුන් හවුල් කරගැනීම. එනම් ශාස්ත්‍රීය ප්‍රබන්ධයක් ඇති කිරීමේ කායර්යට සහාය වීම.
- තුකරී - රුසියානු යුද්ධය, ඇෆ්ගනිස්ථාන යුද්ධය, ඊජිප්තු යුද්ධය, ඊජිප්තුවේ ඔරාබ් පාෂා මෙහෙය වූ යුද්ධය ආදී මුස්ලිම් ලෝකයේ ප්‍රවෘත්ති සන්නිවේදනය කිරීම.
- බෞද්ධ හා හින්දු පුවත්පත්වල ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා 1880 වන විට බෞද්ධ හා හින්දු පුනර්ජීවනය ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනික ක්ෂේත්‍රයේ සැලකිය යුතු සාපර්කත්වයක් ලබා තිබුණු බැවින් මුස්ලිම් සමාජය නවීකරණය වීමට, ශිෂ්ට සම්පන්න වීමට අධ්‍යාපනය කරා මුස්ලිම් සමාජය යොමු වීමට පෙළඹවීම් ඇති කිරීම.
- පිරිහී තිබූ ආගමික ඇදහිලි හා විශ්වාස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ මිත්‍යා විශ්වාස ආගමට පටහැනි හුරුපුරුදු ආදිය තුරන් කිරීම.
- මුස්ලිම් ආගමික පුනර්ජීවනයක්/ආගමික පුනරුදයක් සඳහා මුල පිරීම.

4.5 මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ අන්තර්ගත

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ප්‍රධාන අන්තර්ගතය වූයේ කතුවැකි ය. පුවත් වාතරාකරණය සහ විශේෂාංග ලිපි ද මිළඟ ප්‍රධාන අන්තර්ගත වේ. මීට අමතරව, පාඨක ලිපි, පරිවතර්ත, නිමර්ණාත්මක සන්දේශ සහ දැන්වීම් ද එහි අන්තර්ගත විය.

4.5.1 කතුවැකිය - ප්‍රධාන සටහන

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ කතුවැකිය නොහොත් ප්‍රධාන සටහන පළමු පිටුව සහ දෙවන පිටුවේ පළ විය. එය සංස්කරණය කරනු ලැබුවේ පුවත්පතේ කතුවරයා විසිනි. පුවත්පතේ, සාපෙක්ෂව වැඩි ඉඩක් වෙන් වී තිබුණේ ප්‍රධාන සටහනට ය. වතර්මානයේ පුවත්පත් කතුවැකියක දැකිය හැකි සාමාන්‍ය ආකෘතිය මුස්ලිම් නේසන් ප්‍රධාන සටහනේ දක්නට නොලැබූ අතර එහි ආරම්භයේ හෝ අවසානයේ ‘කතුවැකිය’ යනුවෙන් හෝ කතුවරයාගේ හෝ පුවත්පතේ ලිපිනය සඳහන් නොවී ය.

විමර්ශන කාලය තුළ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ප්‍රධාන සටහන ‘ඥානම්’, ‘ආලමිදල්’ ආදී නේමාවෙන් දීසර් කාලයක් පළ වී තිබේ. දික්ර් ආදී වෙනත් මාතෘකා සහිතව ද අවස්ථා ගණනාවක ප්‍රධාන සටහන පළ විය. මුස්ලිම් නේසන්හි කතුවැකිවල අන්තර්ගත විශ්ලේෂණයේ දී එහි ලක්ෂණ කිහිපයක් හඳුන් ගනු ලැබී ය, ඒ අනුව පුවත්පතේ කතුවැකි පළ වී තිබුණේ පහත කරුණු මත ය.

- කාලීන සිදුවීම් සම්බන්ධ කතුවරයාගේ ස්ථාවරය
- ගැඹුරු ආගමික සංකල්ප හා සිද්ධාන්ත විග්‍රහ කිරීම
- දායකත්වය සහ වින්තන ඉදිරිපත් කිරීම
- සමාජයේ පැවැති වැරදි විවේචනය කිරීම
- අධ්‍යාපනික ප්‍රබෝධය සඳහා මුස්ලිම් සමාජය දිරිගැන්වීම
- මිත්‍යා විශ්වාස, සිරිත් විරිත් විවේචනය කරමින් නිවැරදි ආගමික කරුණු ඉගැන්වීම.

කතුවැකියේ අන්තර්ගත වූ ඇතැම් කරුණු අරාබි, ඉංග්‍රීසි හෝ පසරියානු පොත්පත් මගින් උපුටාගනිමින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ ඒවා ය. එම පොත්පත්වල තිබූ සංකීර්ණ හා ගැඹුරු ඉස්ලාමීය සංකල්ප කතුවැකි තුළින් සරලව පහදා දෙනු ලැබී ය. එමෙන් ම ආගමික විද්වතුන්ගේ මත, විවිධ නිකායන්ගේ ස්ථාවර, කුරානය සහ හදිසයේ සඳහන් වන විග්‍රහ ආදිය ද ඇසුරු කරමින් කරුණු විග්‍රහ කරනු ලැබී ය.

4.5.2 පුවත් වාතරා

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ප්‍රචාරණ පළ කිරීමට ද විශේෂ ස්ථානයක් හිමි විය. සතිපතා සිදුවන වැදගත් සිදුවීම් පුවත්පතේ පළ විය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ 02 සිට 04 දක්වා පිටු පුවත් වාතරා පළ කිරීම සඳහා වෙන් විය. ‘මුස්ලිම් නේසන් අනුපන්දම්’ (முஸ்லிம் நேசன் அநුபந்தம்) (මුස්ලිම් නේසන් ප්‍රචාරණ සාරාංශය) යන නමින් ප්‍රචාරණ සඳහා කොටසක් වෙන් කර තිබුණි. මුස්ලිම් නේසන් අනුපන්දම් පිටුවේ ‘නූදන සමාවිචාරම්’ (වත්මන් තතු) යටතේ ‘ඉලංගෙයි’ (ලංකාව) යන කොටස තුළ දේශීය පුවත් ද ‘අන්‍ය දේස වතර්මානම්’ යටතේ විදේශීය පුවත් ද පළ විය. මුස්ලිම් නේසන් සෑම කලාපයක ම පුවත් 7 සිට 15 දක්වා ප්‍රමාණයක් පුවත් පළ වී තිබුණි.

මුස්ලිම් නේසන්හි පළ වූ ප්‍රචාරණ කෙටි මාතෘකාවක් සහිතව පළ වී තිබෙන අතර බොහෝ විට වාක්‍ය කිහිපයකින් ද ඇතැම් විට වාක්‍යයක් දෙකක් තරම් කෙටි පුවත් වශයෙන් ද පළ වී ඇත. ඇතැම් පුවත් පළ කිරීමේ දී හුදෙක් පුවත් වාතරාකරණයට සීමා නොවී වාතරාකරුගේ (බොහෝ විට කතුවරයා) මත ඉදිරිපත් කළ අවස්ථා ද බහුලව දක්නට ලැබුණි. එවැනි පුවත් අතර මුස්ලිම් ප්‍රජාවට විශේෂ වැදගත්කමක් සහිත පුවත් බහුල විය.

ප්‍රචාරණ සපයාගැනීම සඳහා පුවත් මූලාශ්‍ර කිහිපයක් ම කතුවරයා භාවිතයට ගෙන තිබේ. දේශීය ප්‍රචාරණ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් පාඨකයන්ගෙන් සපයාගෙන තිබෙන අතර කතුවරයා විසින් ද විවිධ ක්‍රමවලින් සපයාගත් පුවත් පළ කිරීමට කටයුතු කර ඇත. මීට අමතරව එකල පළ වූ සෙසු දේශීය පුවත්පත් මගින් ද දේශීය පුවත් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

මුස්ලිම් නේසන්හි පළ වූ දේශීය පුවත් ප්‍රධාන කොටස් කිහිපයක් යටතේ වගරීකරණය කළ හැකි ය.

- ආණ්ඩුව සහ පරිපාලනය සම්බන්ධ පුවත්
- අධිකරණය සහ උසාවි කටයුතු සම්බන්ධ පුවත්
- ව්‍යවස්ථාදායකය සම්බන්ධ පුවත්
- කෘෂිකර්මාන්තය හා කාලගුණය සම්බන්ධ පුවත්
- මුස්ලිම් ප්‍රජාවට විශේෂිත පුවත් සම්බන්ධ පුවත්
- සමාජ ගැටලු හා සම්බන්ධ පුවත්
- නව සොයාගැනීම් ආදිය හඳුන්වා දෙනු ලබන පුවත්

දේශීය පුවත් තරම්ම විදේශීය පුවත් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර තිබීම මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ පුවත් වාර්තාකරණ තුළ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස නිරීක්ෂණය විය. විදේශ ප්‍රවෘත්ති සඳහා ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර කොටගෙන ඇත්තේ විදුලි තැපැල් පණිවුඩයන් ය. ඊට අමතරව දේශීය හා විදේශීය පුවත්පත් ද විදේශ පුවත් සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර වශයෙන් භාවිත කර තිබේ.

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත පිළිබඳව විමර්ශන කාලය තුළ විදේශ පුවත් වාර්තා අතර විශේෂ අවධානයක් විදේශ මුස්ලිම් රටවල් කෙරෙහි යොමු වී තිබේ. මුස්ලිම් රටවල් අතුරින් තුකර්මිය, මිසරය සහ ඉන්දියාව පිළිබඳ පුවත් බහුලව වාර්තා වී තිබේ. මීට අමතරව ඇල්ගනියානිය, සුඩානය, අවින (ඉන්දුනීසියාව), ආදී මුස්ලිම් රටවල් පිළිබඳව ද, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ඉතාලිය, රුසියාව ආදී අධිරාජ්‍යයන්ගේ කටයුතු සහ ඇමරිකාව, කැනඩාව, චීනය වැනි රටවල්වල විශේෂ පුවත් ආදිය ද වාර්තා කර තිබේ.

4.5.3 විශේෂාංග ලිපි

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ ලිපිවලට ද ප්‍රධාන ස්ථානයක් හිමි විය. මුස්ලිම් නේසන්හි පළ වූ විශේෂාංග ලිපි පුනරාවර්තන මතවාද මුස්ලිම් සමාජය තුළ තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් සකස් වී ඇති බව විශේෂාංග ලිපි පිළිබඳව කළ සමස්ත අධ්‍යයනයේ දී නිරීක්ෂණය විය.

විමර්ශන කාලය තුළ මුස්ලිම් නේසන්හි පළ වී තිබූ බොහෝ විශේෂාංග ලිපි සැපයූ ලිපිකරු කවුරුන් ද යන වග සඳහන් නොවන නිසා ඒවා එහි කතුවරයා වූ සිද්දි ලෙබ්බේ විසින් ම සපයන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. මුස්ලිම් නේසන් ප්‍රකාශයට පත් වූ ආරම්භක කාලවකවානුව තුළ එක් කලාපයක විශේෂාංග 03-04 බැගින් පළ වී තිබුණත් කල්යාණ නේසන් පුවත්පතේ පුවත් වාර්තා ප්‍රමාණය වැඩි වී විශේෂාංග ලිපි සංඛ්‍යාව අඩු වී ඇති බව දක්නට ලැබුණි. මුස්ලිම් නේසන්හි පළ වූ විශේෂාංග ලිපි විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ වගරීකරණය කළ හැකි ය.

- අධ්‍යාපනික ප්‍රබෝධය ඇති කිරීමේ අරමුණින් පළ වූ ලිපි
- ගතානුගතික නායකයන්ට සහ මිත්‍යාවට එරෙහි ලිපි
- සමාජ නවීකරණය තේමා කරගත් ලිපි
- දේශපාලන අයිතිවාසිකම් දිනාගැනීම සම්බන්ධ ලිපි
- මිෂනාරිත්ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අරමුණින් පළ වූ ලිපි
- මුස්ලිම්වරුන්ගේ ඉතිහාසය ගොනු කිරීම සම්බන්ධ ලිපි

- මුස්ලිම් ලෝකයේ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරය හඳුන්වා දීම හා සම්බන්ධ ලිපි
- නව ව්‍යාපාරික ප්‍රවණතා හඳුන්වා දෙන ලිපි
- යුරෝපා අධිරාජ්‍යයෙන් යුද සුදානම් පිළිබඳ ලිපි

4.5.4 අනෙකුත් සන්දේශ

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ කතුවැකි, පුවත් වාතරා හා විශේෂාංග ලිපිවලට අමතරව පාඨකයන්ගෙන් ලැබුණු ලියුම් ද නිතර පළ කර තිබුණි. පාඨකයෝ පුවත්පතට යොමු කරන කෙටි ලියුම් “ලියුම්” *கடிதம்* යන කොටස යටතේ සෑම කලාපයක ම පළ කර තිබේ. පාඨකයෝ තමන් පදිංචි ප්‍රදේශයේ සිදු වූ සිදුවීම්, මුස්ලිම් දේවස්ථාන තුළ සිදුවන අකටයුතුකම් ආදිය ද ලිපි මගින් අනාවරණය කර තිබෙන බව නිරීක්ෂණය වේ.

පාඨකයෝ යොමු කරන ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු දීමේ අවකාශය ද පුවත්පත සලසා තිබේ. විශේෂයෙන් ආගමික කාරණා සම්බන්ධයෙන් පාඨකයන් යොමු කරන ප්‍රශ්න සඳහා කතුවරයා පිළිතුරු දී ඇත. විශේෂාංග ලිපි, පාඨක ලියුම් සහ කතුවැකි තුළින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ආගමික මත පිළිබඳ ද සමාජයේ පැවැති වැරදි සම්බන්ධව ද පාඨකයන් විසින් ප්‍රශ්න මතු කරනු ලැබී ය.

විදේශ පුවත්පත්වල හෝ මෙරට ඉංග්‍රීසි පුවත්පත්වල පළ වූ වැදගත් ලිපි සහ පුවත් වාතරා පරිවතර්ත වශයෙන් පළ වූ අවස්ථා ද නේසන් පුවත්පතේ නිතර දක්නට ලැබුණි. පරිවතර්තයන්ට අමතරව දමිළ පුවත්පත්වල පළ වූ ලිපි උපුටා පළ කළ අවස්ථා ද නිරීක්ෂණය විය. එම සෑම අවස්ථාවක ම මූලාශ්‍ර පුවත්පතේ නම ද කෙටි යෙදුම්වලින් සඳහන් කර තිබුණි. පරිවතර්ත සහ උපුටා දැක්වීම් අතර නිරීක්ෂණය වූ වැදගත් ලක්ෂණයක් වූයේ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතට හා ඉස්ලාම් ධර්මයට එරෙහිව කටයුතු කළ පුවත්පත්වලින් පවා වැදගත් ලිපි හා පුවත් වාතරා පරිවතර්ත වශයෙන් හෝ උපුටා ගැනීම් වශයෙන් මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත සිය පාඨකයන් වෙනුවෙන් පළ කර තිබීම ය.

නේසන් පුවත්පතේ පළ වූ නිමර්ණාත්මක සන්දේශ ප්‍රවර්ගයක් වූයේ කතන්දර ය. නේසන් පුවත්පතේ ආරම්භක කලාපයේ සිට ම විවිධ කතන්දර පළ කර ඇත. ‘අබ්දුල්ලාගේ සපත්තුව’, ‘සිංහයාගේ කතාව’ ආදී කතා මුල් ම කලාපවල පළ විය. මෙම කතන්දර තුළ බොහෝ විට නිබුණේ ගැඹුරු සූඹි සංකල්පයන් ය. එමෙන් ම මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ පළ වූ ‘අසන්බේ සරිත්තිරම්’ යන කතා පෙළ දමිළ සාහිත්‍යයේ විශිෂ්ට ස්ථානයක් දිනා ගත් කතාවකි. මෙරට පළමු දමිළ භාෂා නවකතාව ලෙස සැලකෙන්නේ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ පළ වූ ‘අසන්බේ සරිත්තිරම්’ ය. එමෙන් ම පාඨක නිමර්ණ වශයෙන් කවි හා නිසදැස් ද පුවත්පතට ලැබී තිබුණු අතර වරින් වර ඒවා නේසන් පුවත්පතේ පළ කරනු ලැබී ය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත වෙත පාඨක නිමර්ණ බහුලව ලැබී තිබුණේ මාතර, යාපනය, බදුල්ල ආදී ප්‍රදේශවලිනි.

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතට එරෙහිව ‘සවර්ජන නේසන්’ යනුවෙන් සහ ‘කස්බුටරාන් අන් කල්බිල් ජාන්’ යනුවෙන් ගතානුගතිකවාදීන් විසින් ප්‍රකාශන දෙකක් ආරම්භ කරනු ලැබී ය. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතට එරෙහිව ලිපි පළ කළ එම පුවත්පත්වලට ද ප්‍රතිචාර පුවත්පතින් දැක්වී ය.

නේසන් පුවත්පතේ විවෘත හා මරණ දැන්වීම පළ වූ අවස්ථා ද නිරීක්ෂණය විය. එමෙන් ම වෙළඳ දැන්වීම් ද වෙන්දේසි යනාදිය පිළිබඳ දැන්වීම් ද එහි පළ විය. ඇතැම් වෙළඳ දැන්වීම් ලිපි වශයෙන් පළ වූ අවස්ථා ද නේසන් පුවත්පතේ දක්නට ලැබුණි. හලාවත ප්‍රදේශයේ කාදිරොලි නැමැත්තෙකු විසින් පවත්වාගෙන ගිය දේශීය ඖෂධ බෙදාහැරීමේ ව්‍යාපාරයක් හඳුන්වා දීමේ ලිපි සහ ඒ පිළිබඳව වරින් වර දැන්වීම් ද පළ කර තිබුණි.

5. නිගමන හා යෝජනා

විමර්ශන කාලය තුළ මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාමේ ප්‍රධාන අරමුණ මුස්ලිම් සමාජය තුළ ආගමික පුනරුදයට මූලපිරීම ය. පුවත්පතේ නම, තේමාව, සහ ලාංඡනය ලෝක මුස්ලිම් පුනරුදන ව්‍යාපාරය මෙන් ම ලාංකීය මුස්ලිම් අනන්‍යතාව නිරූපණය කරයි. මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පතේ අන්තර්ගත විවිධාංගීකරණය ලක් වූ අන්තර්ගතයක් වන අතර ඒවා අධ්‍යාපනික ප්‍රබෝධය, ආගමික ප්‍රතිසංස්කරණය සහ සමාජය අවධිකිරීම ඉලක්ක කරගනිමින් දේශීය හා විදේශීය පුවත් සහ තොරතුරු සන්නිවේදනය කර ඇති බව නිගමනය කළ හැකි ය.

මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත සමාජය අවධි කිරීමට, ජනයා පෙළගැස්වීමට, ජනමතය සකස් කිරීමට, සමාජයට මහපෙන්වීමට සක්‍රීයව දායක වූ මාධ්‍යයකි. ඒ සඳහා විවිධ සන්නිවේදන ප්‍රයෝග උපයෝග කරගෙන තිබේ. එනමින් නූතන සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත මෙන් සමාජ, ආචරික හා දේශපාලන ප්‍රගමනයට සක්‍රීයව දායක විය හැකි ය. ඒ සඳහා මුස්ලිම් නේසන් භාවිත කළ සන්නිවේදනාත්මක හා පුවත්පත් කලාත්මක භාවිතයන් හඳුනාගෙන අභ්‍යාස කළ යුතු බව පයෙර්ෂකයාගේ යෝජනාවයි. එමෙන් ම මුස්ලිම් නේසන් පුවත්පත ගවේෂණාත්මක සහ විචාරාත්මක විශේෂාංග පළ කිරීම් සහ ප්‍රවෘත්ති පළ කිරීම් කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දක්වා තිබෙන බැවින් නූතනයේ පවා ගවේෂණාත්මක මාධ්‍යකරණයට මුස්ලිම් නේසන් වැනි පුවත්පත් මඟින් බොහෝ ආදර්ශ ලබා ගත හැකි ය. එබැවින් මුස්ලිම් නේසන් පිළිබඳව විවිධ දෘෂ්ටිකෝණයන් පයෙර්ෂණ සිදු වීම ජන සන්නිවේදන විෂය ධාරාවේ වඩර්නයට හේතුවක් වනු ඇති.

මූලාශ්‍ර සහ ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අන්තර්ජාලය, බී. (2000). ජනමාධ්‍ය ඉතිහාසයේ වැදගත් සන්ධිස්ථාන. සරස්වතී පබ්ලිකේෂන්ස්. පතිරණගේ, ඩී. එම්. (2019). භාෂාව සහ නිමර්ෂණාත්මක සන්නිවේදනය. දඹුල්ල පති පබ්ලිකේෂන්ස් වැනල්. පියදාස, ආර්. එල්. (2008). සන්නිවේදන විමර්ශන. මාධ්‍ය හා සංවිධර්නය පිළිබඳ කේන්ද්‍රය. මුතුලිංගම්, ඩී. (1993). ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ පුවත්පත් - සංවිධර්නය අන්තර්ගතය හා කායර්භාරය. පුවත්පත් කලා කමික්ෂා, 83-86. රාජපක්ෂ, සී. (1993). දේශීය ලේඛන ඉතිහාසය සහ එහි වැදගත් සන්ධිස්ථාන. පුවත්පත් කලා සමික්ෂා, 6-9.

Glossary | UNESCO UIS. (2020 October 20). <http://uis.unesco.org/en/glossary>

- Kunnecke, A. (2016). *The use of religious symbols at Turkish universities*. Acta Universitatis Carolinae.
- Miya, H. (1984). *The regiment people, A Study of the Malays of Ceylon rifle regiment 1827-1873*. University of Peradeniya.
- Oxford Learner's Dictionaries | *Find definitions, translations, and grammar explanations at Oxford Learner's Dictionaries*. (2020 October 20). <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/>
- Ridgeway, W. (1908). The origin of the Turkish crescent. *The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, 38, 241-258.
- Salman, R. W. (2016). A History of the 'Ceylon Moor' press (1882-1889). *Journal of the Royal Asiatic Society of Sri Lanka*, 55-70.
- Wilson, J. R., & Wilson, S. L. R. (1998). *Mass media/mass culture: An introduction*. McGraw-Hill College.
- அமீன், எம்.ஐ.எம். (1997), இலங்கை முஸ்லிம்களின் வரலாற்றில் அறிஞர் சித்தி லெப்பை. அல்ஹஸனாத் பதிப்பகம்.
- அனஸ், எம். எஸ். எம். (2018). புத்துயிர்ப்பு யுகமும் முஸ்லிம் அரசியலின் தோற்றமும். நமது முஸ்லிம் நேசன் சிறப்பு மலர், சித்தி லெப்பை ஆய்வுப் பேரவை.
- முகுந்தன், எஸ். (2021). இலங்கையில் நிகழ்ந்த இந்துசமய மரணமலர்ச்சியில் இந்துசமயப் பத்திரிகைகளின் பங்கு, தமிழ் பேராய்வு ஆய்விதழ்.
- முஸ்லிம் நேசன். 1882.12.21 - 1889.